

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání



Pracoviště MŠ Tyršova 307

„SVĚT JE VELKÝ BAREVNÝ MÍČ“

Motto:

„Hledejme způsob, aby učitelé méně učili a žáci více pochopili“
(J. A. Komenský)

Zpracovala:

.....
Bc. Jana Matlochová, ředitelka školy

V Jeseníku dne: 22. 8. 2017

Mateřská škola Kopretina Jeseník, příspěvková organizace

Tyršova 307, 790 01 Jeseník IČO: 70914877 tel: 777 349 221

e-mail: reditelka@mskopretina.cz www.mskopretina.cz

OBSAH

1. Identifikační údaje	3
2. Obecná charakteristika školy	3
2.1 Historie a současnost mateřské školy Tyršova	3
2.2 Historie a současnost mateřské školy Dittersdorfova	4
2.3 Sloučení mateřských škol	5
2.4 Charakteristika školního vzdělávacího programu	5
2.5 Filozofie školy	6
3. Hlavní cíle školního vzdělávacího programu.....	7
3.1 Principy vzdělávání a metody a formy práce	7
4. Podmínky vzdělávání.....	10
4.1 Věcné podmínky	10
4.2 Životospráva	11
4.3 Psychosociální podmínky	12
4.4 Personální podmínky	13
4.5 Řízení mateřské školy	14
4.6 Spolupráce	15
4.7 Spoluúčast rodičů	16
5. Organizace vzdělávání	16
6. Charakteristika vzdělávacího programu	18
6.1 Vzdělávací cíle (záměry)předškolního vzdělávání	18
7. Charakteristika jednotlivých tříd	19
8. Vzdělávací obsah	20
8.1 Integrované bloky s podtématy	20
9. Vzdělávání dětí se speciálními potřebami	21
9.1 Pojetí vzdělávání dětí s příznačnými podpůrnými opatřeními	21
9.2 Systém péče o děti s příznanými podpůrnými opatřeními	22
9.3 Podmínky vzdělávání dětí s příznanými podpůrnými opatřeními	22
9.4 Nadané děti	22
10. Vzdělávání dětí od dvou do tří let	23
11. Evaluační systém	24
11.1 Vnější evaluace	24
11.2 Vnitřní evaluace	24
11.3 Plán evaluace	24
12. ŠVP PV zpracován	26

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy: Mateřská škola Kopretina Jeseník, příspěvková organizace
Adresa školy: Tyršova 307, 790 01 Jeseník
Ředitelka školy: Bc. Jana Matlochová
tel: 777 349 221
E-mail: reditelka@mskopretina.cz
IČO: 70914877
IZO: 600150330
Zřizovatel: Městský úřad Jeseník
Masarykovo nám. 167/1
790 01 Jeseník
Odloučené pracoviště: MŠ Dittersdorfova 1218
Vedoucí učitelka: Bc. Zuzana Poulíčková
tel: 727 914 466
E-mail: vedouciucitelka@centrum.cz
Školní jídelna:
Provozář školní jídelny: Lenka Pecinová
tel: 727 914 468
E-mail: skolnijidelna@mskopretina.cz
Název ŠVP PV: Svět je velký barevný míč
Č. j. ŠVP PV: MŠT 370/14
Zpracovala: Bc. Jana Matlochová, ředitelka školy
Schválila: pedagogická rada dne 28. 8. 2017
Platnost dokumentu: od 1. 9. 2017

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Kopretina Jeseník, příspěvková organizace má dvě místa, kde poskytuje vzdělávání a školské služby – **MŠ Tyršova**

MŠ Dittersdorfova

Typ MŠ: celodenní s pravidelným provozem
Kapacita MŠ: 176 dětí
Počet tříd: 6 tříd

2.1 Historie a současnost mateřské školy Tyršova

Mateřská škola na ulici Tyršova 307, umístěna v blízkosti vlakového nádraží, spíše na okraji města Jeseník, má svůj počátek na jaře 1945. Byla pořízena adaptací zkonfiskovaného německého majetku. Ve zděné dvoupatrové vile z roku 1899 s historickými reliéfy na fasádě budovy, točitými schody uvnitř budovy a dřevěnými verandami v přízemí a prvním patře, zbudované ve svahu zahrady se vzrostlými

stromy byla 1. dubna 1945 otevřena 2 oddělení povolením Zemské školní rady. Přílivem českého obyvatelstva do pohraničí vzrůstal také počet dětí předškolního věku v mateřské škole. Na začátku školního roku 1945/46 bylo v mateřské škole 29 dětí. V průběhu školního roku počet dětí vzrostl na 41. Školní rok 1945/46 byl ukončen počtem dětí 70. Ve 2. poschodí mateřské školy byl byt.

Kapacita školy za současného počtu dětí ve městě byla nedostačující. Proto vznikaly další mateřské školy na území města i v okolí.

V průběhu dalšího období byla kapacita školy naplňována zpravidla o počtu 66 dětí. Po roce 1989 počet dětí začal klesat, město mělo v úmyslu školu uzavřít. To byl ten správný čas rozhodnout se pro hledání nových způsobů práce, nových metod i přístupů.

Mateřská škola svým prostředím a charakterem vzdělávání vytváří pro děti rodinné prostředí. Je obklopena členitou zahradou se vzrostlou zelení v klidném prostředí, vybavenou dřevěnými průlezkami, houpačkami, pískovišti a dětským hřištěm. Od 1. 9. 1997 začala pracovat v programu Začít spolu. Se vstupem do právní subjektivity od 1. 7. 2001, je oficiální název: Mateřská škola Kopretina Jeseník, příspěvková organizace. V současné době je kapacita školy 80 dětí umístěných ve třech třídách pod názvem Včeličky, Sluníčka a Berušky.

2.2 Historie a současnost mateřské školy Dittersdorfova

„Dne 29. srpna 1980 byla otevřena nová mateřská škola na Leninově ulici, kterou s předstihem několika měsíců postavili pracovníci RD BSZ Jeseník.“

citace první věty ze školní kroniky

Budova mateřské školy byla postavena jako typizovaná stavba. Po revoluci v roce 1989 byla Leninova ulice přejmenovaná na Dittersdorfovou a spolu s ní i mateřská škola.

Od 1. 1. 2003 byla mateřská škola spojena se Základní školou Průchodní, v současné době je již od ZŠ oddělena a od 1. 1. 2006 se stala součástí Mateřské školy Kopretina. V době sloučení měla 73 dětí zapsaných ve 3 třídách rozdělených podle věku. A ve 4. speciální třídě bylo 7 dětí. Později byly třídy heterogenní. K 31. 8. 2017 byla zrušena třída pro děti se speciálně vzdělávacími potřebami a děti byly v rámci inkluze integrovány do běžných tříd.

Mateřská škola se nachází poblíž centra lázeňského města Jeseník. Ze všech stran ji obklopuje velká zahrada, čímž je zajištěn dostatečný odstup od rušnější komunikace. Z jedné strany školy stojí historicky významná budova Vodní tvrz obklopena vodním příkopem, který však v současné době není naplněn vodou. Toto prostředí znamená stálou inspiraci pro naši vzdělávací činnost. Děti mají možnost také využívat areál sousedící Základní školy Průchodní, kde se nachází dětské sportovní hřiště a nově zřízený dětský park Sv. Voršily, s kterým mateřská škola také sousedí. Během září roku 2008 bylo na zahradu instalováno několik herních prvků z akátového dřeva, které tematicky zapadají do okolí mateřské školy, prolézačky svým tvarem připomínají koráb, strážní věž, apod. Na jaře 2009 prošla rozsáhlými úpravami také zezeň, byly vysazeny nové stromy, keře a rostliny. V zahradě je dále bouda, ve které jsou uschovány hračky a sportovní potřeby pro pobyt venku a altán, který jsme vlastními silami zrekonstruovaly a který slouží jako útočiště pro děti, které se chtějí i při pobytu venku věnovat činnostem např. výtvarným, námětovým hrám (domácnost), konstruktivním hrám nebo jen potřebují větší soukromí při hrách. Dále jsou na zahradě dvě pískoviště.

Budova se skládá ze tří částí. V roce 2002 došlo k rekonstrukci střechy na hlavní budově a nad částí, kde se nachází kuchyň, byla vybudována podkrovní ložnice společná pro celou mateřskou školu. Během školního roku 2003/2004 byla zrekonstruována fasáda budovy, byla vyměněna okna za nová. V současné době jsou tedy tři části budovy barevně odlišeny. V nejnižší zelené části se nachází hospodářská část školy, kancelář vedoucí učitelky a ředitelky školy, šatna a sociální zařízení provozních zaměstnanců, kancelář provozáře školní stravovny, kotelna, sklady potravin a školní kuchyně, která připravuje stravu pro děti a zaměstnance školy. Nad těmito prostory se nachází ložnice dětí. Ve žluté, třípodlažní budově jsou kuchyňky, odkud je vydávána strava do tříd, kterou do pater dopraví výtah, výtvarné ateliéry, vzduchotechnika. V hlavní budově oranžové barvy se nachází 3 třídy, umývárny, šatny dětí a zaměstnanců, sociální zařízení pro zaměstnance i pro rodiče, úklidové místnosti, hlavní schodiště, nouzové schodiště, venkovní požární schodiště, kabinety, sborovna.

Mateřská škola má 3 třídy věkově smíšené. Kapacita školy je 96 dětí. V závěru škol. roku 2008/2009 se děti společně s učitelkami dohodly na názvech tříd: Motýlci, Stonožky a Skřítki.

2.3 Sloučení obou mateřských škol

1. 1. 2006 došlo ke sloučení mateřské školy Kopretina na ul. Tyršova 307 s mateřskou školou na ul. Dittersdorfova 1218 - jako odloučené pracoviště. Obě mateřské školy mají svoji školní jídelnu.

Pozitiva sloučení obou mateřských škol - sloučení obou mateřských škol je možné efektivně využít zejména v době snížené docházky dětí do mateřské školy v době svátků, prázdnin, při haváriích nebo rozsáhlejších opravách, dalším pozitivem je možnost pořádání větších společných akcí pro děti, vzájemné navštěvování a společné hry dětí. Pracovníci mateřské školy se setkávají dvakrát ročně na poradách a kulturně sportovních akcích, kde si mohou předávat zkušenosti i nápady, mohou využít vzájemné hospitace.

Jedinou nevýhodou je větší vzdálenost mezi školami.

2.4 Charakteristika školního vzdělávacího programu

Každá mateřská škola má svůj školní vzdělávací program, z důvodu vzdálenosti škol ve městě, různosti vnějšího i vnitřního prostředí školy, zavedených způsobů práce, zvyklostí při pořádání akcí pro děti, rodiče i ostatní veřejnost

ŠVP PV **MŠ Tyršova** má název „**SVĚT JE VELKÝ BAREVNÝ MÍČ**“, pracuje podle programu Začít spolu.

ŠVP PV **MŠ Dittersdorfova** má název „**POHÁDKOVÝ ROK**“.

2.5 Filozofie školy

K – komunikace

je základním kamenem spolupráce mezi jednotlivými články, podílejícími se na činnosti našeho subjektu (naší školy). Pomáhá nám při práci s dětmi i v péči o ně v průběhu dne, stavíme na ní při plánování školních i mimoškolních aktivit, při jejich realizaci, vyhodnocování a společném řešení problémů.

O – otevřenost

chceme i nadále probouzet v dětech zájem o okolní svět a chuť poznávat jej, a to nejen s jeho krásami, ale i negativy. Při tomto poznávání využíváme výchovně vzdělávací nabídky jiných subjektů a rovněž jsme otevřeni spolupráci s nimi.

P – prostředí

nadále budeme vytvářet prostředí pestré, účelné, podnětné, pro děti důvěrně známé, s klidnou atmosférou plně doplňující rodinné prostředí i výchovu. Takovéto prostředí umožní dětem různého věku, talentu i dětem se specifickými potřebami realizovat své potřeby, zájmy a tvořící se záliby.

R – rodiče, realizace

jejich spoluúčast je ve výchovně vzdělávacím procesu velmi významným prostředkem k dosažení našich cílů. Chceme i nadále vtahovat rodiče do prostředí třídy, školy i konkrétní spolupráce a podporovat je ve snaze najít si čas pro své dítě. Jejich spoluúčast nám naopak dává podklady pro vylepšování prostředí školy, náměty pro nové integrované bloky ŠVP, pro hledání nových cest, prostředků, využívání nových metod a způsobů práce. Jsme školou, která vítá účast rodičů.

E – empatie, ekologie,

obojí je pro nás nepostradatelné při vytváření vztahů jak mezilidských, tak i vztahů dětí a dospělých k prostředí kolem nás. Vedeme děti k tomu, aby jim kvalita okolního světa (světa kolem nás) nebyla lhostejná, aby věděli, co člověk má a musí pro jeho zdraví i zdraví své vlastní udělat, jak a jakými prostředky o ně pečovat.

T – tým, tolerance, tvořivost

a spolupráce všech jsou podstatnou částí záruky úspěšně dosahovaných cílů. Není nám lhostejný postoj a způsob práce ostatních členů týmu školy, ani úroveň zájmu a iniciativy rodičů o okolní dění. Proto právě v úzké týmové práci, v prohlubování vzájemné týmové spolupráce i mezi oběma školami, vidíme možnost, jak dál zkvalitnit péči o nám svěřené děti.

I – individuální přístup

je nezbytný. Každé dítě je jiné, každé je osobnost jedinečná. Proto každému z nich dáváme možnost pracovat v různém čase, různými způsoby, s dosahováním různých výsledků. Rovněž chceme zvýšit úroveň informovanosti rodičů o dění školy, o změnách, uskutečněných akcích školy i o dosažených výsledcích jejich dětí.

N – nabídka

školy splňuje kriteria Rámcově vzdělávacího plánu, aktuálního ŠVP školy a je v souladu s programem ZaS. Pracujeme tak, aby se na realizaci naplánovaných aktivit podílel celý tým školy za spoluúčasti rodičů.

A – aktivity, akce školy

plánujeme ve spolupráci s rodiči, na základě přání a zájmů dětí, dle témat ŠVP, s přihlédnutím na využití prostředí školy a školní zahrady. Pro rodiče vytváříme přehled realizovaných akcí, které mají za následek vytváření nových přátelství mezi školou a rodiči, mezi oběma školami i spolupracujícími subjekty a partnery, mezi rodinami navzájem a vedou k tomu, že se k nám i v pozdějších letech děti i rodiče budou vracet

3. HLAVNÍ CÍLE ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Dlouhodobé cíle ŠVP:

Podporovat duševní pohodu dětí, rozvíjet jejich intelekt, řeč, poznávací procesy a funkce, city, vůli, kamarádské vztahy – cestou přirozené výchovy a vzdělávání na základě interakce s okolím a svou vlastní prožitou zkušeností, se zaměřením na rozvoj smyslů

1. Učit děti vnímat svět kolem sebe, dění v tomto světě, utvořit základy pro odpovědný postoj dítěte ke společenskému a přírodnímu prostředí
2. Zlepšovat tělesnou zdatnost, podporovat rozvoj pohybových dovedností, učit sebeobslužným dovednostem, vést děti ke zdravému životnímu stylu
3. Podporovat rozvoj sociálně-kulturních postojů, návyků a dovedností dítěte, učit je přijímat společenské, morální a estetické hodnoty
4. Rozvíjet a prohlubovat spoluúčast s rodiči v individuální spolupráci, nabídkou společných akcí, poradenským servisem, vzájemnou komunikací
5. Efektivně řídit organizaci.
6. Podporovat sebereflexi všech, kteří ovlivňují práci s dětmi

3.1 Principy vzdělávání, metody a formy práce

Program „Začít spolu“ (dále jen ZaS)

Jedná se o program, který představuje pedagogický přístup orientovaný na dítě. Vzdělávací program ZaS klade důraz na individuální přístup k dítěti, partnerství rodiny, školy a širší společnosti v oblasti výchovy a vzdělávání. Prosazuje a umožňuje inkluzi dětí se speciálními potřebami (dětí nadprůměrně nadaných, dětí s vývojovými poruchami, dětí s postižením, velmi se osvědčuje u dětí z různých etnických menšin).

Využívá projektového učení, integrovanou tematickou výuku a podnětné prostředí ve třídě (netradiční členění třídy do tzv. center aktivit).

Spolu s programem ZaS ctíme tyto hodnoty:

- rozvoj celé osobnosti dítěte
- důraz na vlastní aktivitu a kompetenci
- tvůrčí aktivitu a osobnost dítěte i učitele
- úlohu učitele jako vzoru i průvodce dítěte na jeho individuální cestě zvědavosti a učení
- úlohu prostředí i navozené situace v aktivním učení
- sociální dovednosti, schopnost vyjádření pocitů a spolupráce ve skupině

Cílem mateřské školy v souladu s programem ZaS pro děti i dospělé je:

- posílit samostatnost a schopnost se rozhodovat
- upevňovat zvědavost a přirozenou chuť poznávat
- pečovat o sebe i druhé
- poskytovat prostor k tvoření a rozvíjení představ
- pomáhat rozvíjet pozitivní vztahy mezi dětmi

- zvyšovat důvěru a zlepšovat dovednosti v týmové spolupráci
- posilovat zdravou sebeúctu
- chápat svět v souvislosti
- zvyšovat toleranci a úctu k druhým i k životnímu prostředí
- přirozeně zapojovat sociálně a zdravotně znevýhodněné děti i rodiny

Jakými prostředky realizujeme cíle?

- promyšleným členěním prostoru do center aktivit (dále jen CA) ve třídě, vytvářením a obnovováním podnětného prostředí pro učení a hru dětí
- aktualizovanou volbou materiálu, který děti podněcuje k tvořivosti
- překračováním bariér v komunikaci a spoluprací s okolím
- aktivním nasloucháním a odezvou vzájemného kontaktu
- aktivním zapojováním rodičů a příbuzných, jako nejdůležitějších vychovatelů a vytvářením co nejlepšího prostředí pro ně
- sdílením prožíváním radosti a legrace
- plánováním námětově zajímavých činností co nejvíce prožitkových

Hlavní činností pro dítě předškolního věku je **hra**. Tato potřeba je v naší mateřské škole plně respektována. Při hře se nejvíce dítě otevře, vytváří vztahy, nejlépe se učí. Pokud je dítě v podnětném, bezpečném a klidném prostředí, má možnost si hrát spontánně, projevit svůj pocit ze hry, vyjádřit a sdělit, co se mu podařilo, co dokázalo, pokud si hraje s kamarády a má ze hry radost, dochází k všestrannému rozvoji dítěte. Proto je hra v nejrůznějších podobách pro nás stavebním kamenem. V průběhu dne hrají zejména námětové, dramatické, pohybové, hudební, výtvarné, didaktické, psychomotorické, logopedické hry.

Hra je realizována v různých **formách**: spontánní, řízená, hry individuální, skupinové, kolektivní, hry s přesnými pravidly, využíváme i momentálně vzniklých situací.

Při hře i ostatních hravých činnostech využíváme zejména **metody** rozhovoru, vyprávění besedy, popisů obrázků, pozorování situací, změn kolem sebe, v přírodě, pozorování chování lidí, hodnocení vlastní hry.

Podstatnou roli ve vzdělání má **řízené učení, kooperativní**. Při všech zvolených a naplánovaných činnostech, zvolených metodách i formách vzdělávání, dbáme na učení co nejvíce **prožitkové**.

Zásady, které jsou pro nás pedagogické pracovnice důležité, abychom naplňovaly program:

- rozumět vývoji dítěte
- věnovat se pozorování dětí při práci a při hře
- plánovat skupinové i individuální cíle, které se zakládají na zájmu a potřebě dětí
- poskytovat měnící se pružné prostředí
- poskytovat úctu dětem a vážit si jejich nápadů
- povzbuzovat děti, aby vyřešily své problémy a vážily si jeden druhého
- klást otázky, které vedou děti k přemýšlení a odpovědi

Důležitými znakem programu ZaS je uspořádaný nábytek do CA:

- **Domácnost, dramatické hry:** v tomto centru zařazujeme především hry napodobivé a námětové z oblasti rodinného života. Děti při hře napodobují dospělé a učí se různým sociálním rolím. Rozvíjejí své schopnosti zvládat různé situace, chápat je. Hry podporují citový rozvoj dětí a inteligenci. Děti si většinou hrají ve skupině do šesti dětí.
- **Kostky:** tady mohou být děti vysoce aktivní a tvořivé. Učí se chápat výšku a váhu, rozpoznat tvary, spolupracovat, zlepšovat koordinaci oko – ruka. Při hře s kostkami si upevňují matematické představy, rozvíjejí jemnou i hrubou motoriku. Dá se snadno rozpoznat jazykový vývoj dětí a vyvíjející se vztahy mezi dětmi.
- **Ateliér:** výtvarné činnosti poskytují dětem radost, vzruch i uspokojení. Podporují v dětech tvořivost, zvědavost, představivost a činorodost.
- **Stolní a manipulační hry:** při hrách procvičujeme jemnou motoriku, poznávání barev, velikostí, upevňujeme matematické představy, schopnost srovnávat, dodržování pravidel (společenské hry), ale i schopnost samostatného vyjadřování.
- **Pokusy a objevy:** co venku nasbíráme, můžeme pozorovat, popisovat, zkoumat, vážit. Dáváme dětem příležitost pochopit zákonitosti růstu, pozorovat a srovnávat, živé a neživé
- **Dílna:** v dílně si děti rozvíjejí svoji fyzickou sílu, dílna podporuje koordinaci. Rovněž jsou rozvíjeny jazykové dovednosti dětí.
- **Knihy a písmena:** jsou klidnějším místem. Různé pomůcky a materiály umožní dětem uvědomit si, že se postupně naučí i psát. Dochází k rozvoji matematických představ, jazykových dovedností, logického myšlení, paměti, ale i k rozvoji spolupráce.
- **Hudba:** je centrum podporující hudebně pohybové schopnosti, ale i rozvoj sociálního citění a jazykového projevu. Hudba rozvíjí a podporuje motoriku, paměť dětí, napomáhá rozvoji myšlení a abstrakcí.
- **Písek a voda:** při hře s pískem u dětí podporujeme smyslový rozvoj, matematické představy, chápání přírodních zákonů.

Chceme při každodenní práci připravovat dětem takové podmínky, abychom hrou, spontánní činností, situačním učením nebo jinými metodami, formami a způsoby, vedly děti k osvojování kompetencí a jejich postupnému zdokonalování. Hlavními klíčovými kompetencemi jsou:

1. **kompetence k učení**
2. **kompetence k řešení problémů**
3. **kompetence komunikativní**
4. **kompetence sociální a personální**
5. **kompetence sociální a občanské**

4. PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Věcné podmínky školy

Mateřská škola je umístěna v budově vilového typu o 2 podlažích s využitím suterénu a podkrovních prostor. S ohledem na členění je budova plně využita.

Suterén: po četných opravách škola využívá i dřívějších sklepů, kde jsou umístěny šatny pro děti i zaměstnance, malá tělocvična, prádelna a kotelna a přípravná zelenina. V suterénu školy je také WC a sprcha k využití při pobytu dětí na školní zahradě. Nejvíce písemných informací rodiče dostávají právě tady, kde je na nástěnkách pravidelně informujeme o změnách, dění ve škole, integrovaných blocích, o narozeninách dětí v příslušném měsíci.

Třídy: pro hru a řízenou činnost dětí využíváme 3 třídy, které jsou vybaveny novým nábytkem. Uspořádání nábytku je do CA: Ateliér, Domácnost, Stolní a manipulační hry, Písek a voda, Pokusy a objevy, Dílna, Kostky, Knihy a písmena, Hudba, Dramatické hry. Jednotlivá CA jsou označena symboly, počtem dětí. V každém CA jsou pravidla, děti se učí jimi řídit, jsou označeny obrázky a pravidly. Rozdělení prostoru třídy do CA a obměna pomůcek a hraček podle potřeby v nich dětem skýtá možnost různých her a zapojení se do různorodých činností. Jedna třída je v přízemí a další dvě třídy v 1. patře budovy.

Děti si zdobí třídu, i celou budovu vlastními výtvary, podle následujících realizovaných témat. Mateřská škola má k dispozici PC pro děti i učitelky v každé třídě včetně internetového připojení. V jedné třídě je samostatná tiskárna, ostatní třídy jsou multifunkčně spojeny s tiskárnou v ředitelně školy. Hračky, pomůcky a knihy jsou průběžně během roku doplňovány. Každá třída má klavír. Ve dvou třídách je prosklená dřevěná veranda. Která slouží jako sklad pomůcek a didaktického materiálu.

Sociální zařízení je na každém podlaží. Děti je využívají podle svých potřeb, společně, pedagogické pracovnice vedou děti ke správnému postupu při umývání, zacházení s mycím, splachovacím zařízením, správně hygieně zubů – čištění po obědě. V každé umývárně mají děti zařízení pro dezinfekci rukou, které je podle potřeby doplňováno a využíváno zejména při větším výskytu přenosného onemocnění dětí. Sociální zařízení se sprchovými kouty jsou také součástí odpočíváren a šaten, které slouží i pro pobyt na zahradě.

Školní jídelna: má kuchyň dostatečně vybavenou novým nábytkem, stoly, vanou pro ohřev jídla, 2 elektrickými sporáky, drtičkou ekologického odpadu, 2 myčkami. Součástí je sklad potravin, který je rozdělen. V 1. části jsou suché potraviny, chladničky na mléko, ovoce, zeleninu, mrazák na zeleninu. V 2. části je úsek přípravy masa s lednicí s mrazákem, náhradní sporák plynový, pracovní stoly, umývadlo. Školní jídelna je svojí velikostí pouze pro jednu třídu. Proto je režim jídel uzpůsoben střídavě v intervalech po 3 hodinách, pro všechny tři třídy. V jídelně byly pořízeny nové stoly, židle pro děti i dospělé. Výška stolů i židliček pro děti jsou nastavitelné. Jídelna i kuchyň se nacházejí v přízemí budovy.

Prostory pro odpočinek dětí jsou ve 2. podlaží rozděleny na 3 ložnice pro 50 dětí a prostor pro činnosti nespavých dětí, prostor pro porady s PC s internetovým připojením a k setkávání s rodiči k individuálním pohovorům.

Osvětlení v mateřské škole je opraveno, intenzita osvětlení vyhovuje platným normám.

Vnější podmínky: mateřská škola má prostornou zahradu, která je členěna na travnatou plochu, pro hry dětí a společné veřejné akce s rodiči a na dětské dopravní hřiště pro využití sportovních her, jízdy na koloběžkách, kolech a trojkolkách. Svahovitý charakter zahrady využívají děti hlavně v zimě k bobování a hrám na sněhu. Každá třída má možnost využívat jedno ze tří pískovišť, které jsou opatřena plachtami. Členění školní zahrady zde umožňuje pobyt všem dětem. Zahrada je postupně přetvářena podle zpracovaného projektu firmou Zahradní a krajinářská architektura s.r.o. BRNO. S dětmi využíváme k pobytu venku také okolí mateřské školy, nejen vycházky ulicemi města Jeseníku, ale také vycházky do jesenických lázní, kde je krásná příroda, a spousta sportovních a pohybových vyžití pro děti. Děti zde také v jarním období navštěvují solnou jeskyni.

4.2 Životospráva

Stravování - mateřská škola má vlastní školní jídelnu, která je její součástí. Od 1. 9. 1997, kdy škola vstoupila do programu ZaS, lze konstatovat, že strava splňuje požadavky plnohodnotné stravy s důrazem na podávání výhradně čerstvé zeleniny a ovoce celoročně, cereálií, vlastního jogurtu, převahu bílého masa a tmavého pečiva, snížené množství tuku, cukru. Od ranních her mají děti k dispozici pitný režim, který zastupuje dostatečné množství druhů čajů, minerálky, džusů. Několikrát ročně dětem zařazujeme šťávu z čerstvého ovoce z odšťavovače. Klademe velký důraz na pitný režim zejména v letním období při pobytu venku. Pitný režim je samoobslužný.

Je dodržován 3 hodinový interval mezi jídly. K odpočinku dětí má mateřská škola stále ložnice v podkrovních místnostech mateřské školy. Z jedné ložnice byly vybudovány nové prostory pro klidové činnosti nespavých dětí.

Mateřská škola sleduje, zejména u nových dětí, výskyt alergie. Každoročně se objevují alergie převážně na potraviny. Učitelky na základě individuálních zjištění s rodiči dětí, domlouvají s kuchařkami způsob přípravy jídel a zajištění vyřazení alergenů. Rovněž jídelníčky jsou opatřeny výčtem alergenů u jednotlivých jídel. Respektujeme společně potřeby dětí, které doplňujeme vhodným pitným režimem během dne. Pro pobyt venku je pitný režim vyřešen plastovým boxem s označenými kelímky pro každou třídu, s ohledem na praktické využití, označení a umývání v myčce.

Pobyt venku – je realizován každodenně. Mateřská škola využívá při pobytu na zahradě, 3 pískoviště, velmi dobře ošetřovanou travnatou plochu k pohybovým činnostem, pohybovým, závodivým hrám, nové dopravní hřiště s moderním pryžovým povrchem využívá zejména k dopravní výchově s využitím trojkolek, koloběžek a kol a ke sportovním hrám. V případě slunečního, teplého počasí pobývají děti na zahradě i odpoledne.

Aktivity, odpočinek - v průběhu dne dbáme na střídání aktivit s relaxací, několikrát denně zařazujeme pohybové chvílky. Po obědě děti odcházejí do svých ložnic a ukládají se k polednímu odpočinku. Pro nespavé děti je zřízen hrací koutek, kde se

mohou věnovat klidným hrám a předškolní děti činnostem souvisejícím s přípravou na školu.

4.3 Psychosociální podmínky

Snahou všech pracovníků mateřské školy je, aby dítě bylo maximálně spokojené a šťastné.

Na úrovni školy:

- MŠ má velmi dobré **klima**, které je možné doložit stálým a velkým zájmem o mateřskou školu.
- Práce jednotlivých pracovníků školy je založená na **vzájemné spolupráci**. Všechny učitelky šíří pohodu ve třídách i při spolupráci s rodiči.
- Děti mají možnost sledovat vstřícné jednání učitelky s rodiči, v průběhu dne, nebo na společných akcích pro děti a s dětmi.
- Zaměstnanci školy mezi sebou respektují pravidla **komunikace**, naslouchají si, společně vytvářejí pravidla, plánují, vyhodnocují.
- Vycházejí i **z hodnocení** a požadavků rodičů, vyplývajících z anket, dotazníků a společných setkání.
- Ve vztazích mezi dospělými je vzájemná důvěra, všechny činnosti jsou plánovány a připravovány společně tak, aby nápady, metody a způsoby práce mohly využít i ostatní pracovnice.
- Vytváříme předpoklady pro vstup dítěte do mateřské školy a jeho seznámení se s prostředím formou mateřského klubu „Klubíčko“ realizovaného v odpoledních hodinách 1x za týden.

Na úrovni třídy

- Učitelky se domlouvají o práci s dětmi každodenně, většinou pracují v centrech aktivit společně. Vytváří pohodu, klidné, podnětné a rozmanité prostředí.
- Obě učitelky společně **plánují** a dávají dětem možnost **volby**.
- Učitelky dětem při práci dávají možnost **dokončit činnost, dohrát si hru**, proto je rozvržení pracovní doby učitelek uspořádáno tak, aby zejména při práci v centrech aktivit byly přítomné ve třídě učitelky dvě.
- V případě nepřítomnosti spolupracuje učitelka s uklízečkou, nebo školnicí.
- Učitelka na začátku práce s dítětem zjistí, jak dítěti říkájí doma, přijímá dítě **takové, jaké je**.
- Děti se ve třídách podílejí na společném vytváření **pravidel soužití**, která jsou vyvěšená v CA, v jídelně i v umývárně.
- Učitelky úzce spolupracují s rodiči dětí.
- Učitelky informují rodiče o dítěti.
- Obě učitelky přijímají připomínky od rodičů a předávají je ostatním pracovníkům jako podklad pro hledání cest k řešení, plánování, nebo ke změně.
- Respektujeme zvyklosti a rituály třídy.

Na úrovni pedagogické pracovnice:

Všechny pedagogické pracovnice respektují cíle mateřské školy, pracují tak, aby podpořily image školy, její naplněnost a samy se prací s dětmi obohacovaly, učily. Je důležité:

- být každodenně připravená na práci
- před zahájením práce mít připraveno dostatek pomůcek a materiálu pro hru a činnosti dětí
- být zdravotně i psychicky v pohodě, nebát se požádat o pomoc kolegyni
- mít na zřeteli rovný, stejný přístup ke všem dětem
- věnovat se neformálním vztahům mezi dětmi, ovlivňovat je nenásilně prosociálním směrem a tak přispívat k prevenci šikany a jiných patologických jevů.

Spolupráce s ostatními zaměstnanci při vzdělávání dětí:

- Je dlouhodobou zvyklostí vzájemně si při práci pomáhat. Některé situace pro spokojenost dětí vyžadují větší pozornost ze strany uklízečky i školnice, vedeme děti k oslovení: „paní uklízečko, učitelko“.
- Mateřská škola pořádá několik organizačně náročných akcí v průběhu roku, při které je významná spolupráce s uklízečkami i kuchařkami.
- Velmi důležitý je přístup zejména kuchařek k dětem trpících alergií.

Co vyžadujeme od dětí - dodržujeme sami!!

Pro dobré klima školy platí:

- vzájemně se přijímat takoví, jací jsme
- kontaktovat se očima, když spolu mluvíme
- usmívat se na sebe
- oslovovat druhého jménem tak, jak je mu to příjemné
- dodržovat přirozenou slušnost a ohleduplnost
- povzbuzovat druhého, ale i dokázat požádat o pomoc
- pochválit, co se druhému daří

4.4 Personální podmínky

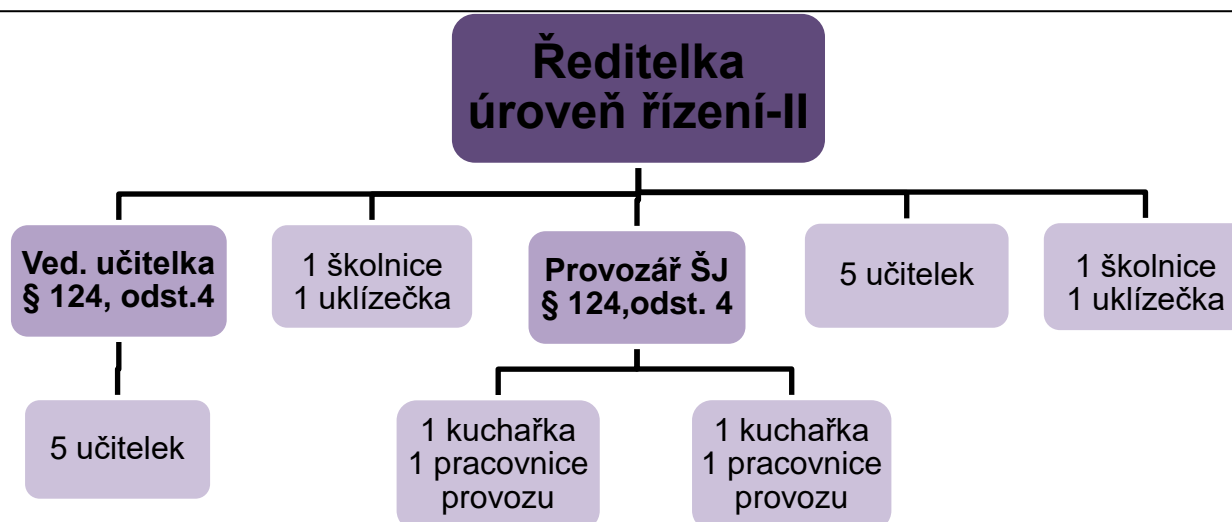
Mateřská škola Kopretina má 21 zaměstnanců, z toho 12 pedagogů a 9 nepedagogických pracovníků (z toho 5 pracovníků ŠJ).

Pedagogičtí pracovníci mají předepsanou odbornou kvalifikaci nebo si ji doplňují. Všichni pedagogové mají o svůj odborný růst zájem a dále se sebevzdělávají.

Ředitelka školy vytváří podmínky pro další systematické vzdělávání pracovníků, které absolvují semináře a školení v rámci dalšího vzdělávání pro pedagogické pracovníky (DVPP), které rozšiřují jejich odbornost. S obsahem absolvovaného semináře daná pracovnice seznamuje ostatní na pravidelných poradách.

Zajišťujeme také specializované služby, jako je logopedie nebo konzultace s odborníky z pedagogicko psychologické poradny a speciálně pedagogických center, besedy s pedagogy základních škol, asistenty pedagoga.

4.5 Řízení mateřské školy



Každodenní vzájemná komunikace, předávání si informací, zkušeností je základem úspěšné práce naší mateřské školy. Všichni pracovníci samostatně a bez obav vyjadřují své názory, které ostatní otevřeně přijímají. Pracujeme v ovzduší vzájemné důvěry a tolerance. Podmínkou úspěšného řízení mateřské školy je pro nás mít vytvořen funkční informační systém. S ohledem na skutečnost, že se jedná o 2 pracoviště, je nutné přesné stanovení kompetencí nejen vedoucích pracovníků, ale celého týmu. Dílčí nedostatky se řeší na operativních poradách. Velký důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, komunikaci v týmu i individuální pracovní pohovory. Mateřská škola má dobrý předpoklad pro vytváření prostředí příznivého klimatu.

Prostředky realizace:

- osobní kontakt – měsíční porady vedoucích pracovníků, provozní porady a pedagogické rady, vzájemné hospitace, příležitostné návštěvy
- elektronická pošta (situace vyžadující zpětnou vazbu)
- telefonické hovory (řešení aktuálních situací)

Ředitelka školy ve spolupráci s ved. učitelkou:

- 1) zpracovává pracovní náplně všech zaměstnanců. V případě potřeby plán požadovaných činností a s nimi souvisejících kompetencí, uvedené v pracovních náplních všech zaměstnanců společně mění.
- 2) Podle plánu kontrolní činnosti vyhodnocují práci všech zaměstnanců, včetně sebereflexe, pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy a tím motivují ke kvalitě vykonávané práce, včetně ocenění prokazatelně výkonných zaměstnanců. Důraz je kladen na nutnost inovací ve výchovně vzdělávacím procesu, odbourávání zavedených stereotypů, probuzení aktivity a plného nasazení zaměstnanců, uplatňování nových metod a forem přístupu k dítěti.
- 3) Vytvářejí prostor pro spoluúčast při řízení pro všechny zaměstnance, názor a myšlenka každého zaměstnance je přijímána, všichni mají spolurozhodující hlas, všichni se podílejí na dění v mateřské škole. Podporují a motivují všechny zaměstnance k týmové práci, k vyjasnění záměrů, cílů a možností, jak se jim přibližovat, na jakých principech do budoucna stavět, aby byly postupně nastaveny předpoklady k úspěšnému rozvoji školy.

4.6 Spolupráce

Spolupráce s partnery je pro naši celou mateřskou školu nepostradatelná. Má význam při zajišťování podmínek vzdělávání, finančního zajištění, organizaci a navazování vztahů i získávání zpětné vazby.

Spolupráce se zřizovatelem, orgány státní správy a s ostatními subjekty pomáhá naší mateřské škole při prezentaci na veřejnosti, která je základem pro dobrou image a zájem o školu.

Spolupráce s ostatními subjekty:

ZŠ:

- návštěva učitelek MŠ v 1.tř. ZŠ - zjišťování adaptace našich dětí na školu
- návštěva předškolních dětí v 1. třídě ZŠ
- účast učitelek MŠ při zápisu do 1. třídy ZŠ
- beseda učitelek 1. třídy ZŠ s rodiči předškolních dětí „O školní zralosti dítěte“
- účastníme se akcí ZŠ pořádaných pro děti z MŠ (př. Pohádkový den)

ZUŠ:

- návštěva koncertů v kapli
- hudební vystoupení žáků ZUŠ v mateřské škole

SVČ DUHA:

- využíváme lektorskou nabídku při výuce angličtiny v MŠ
- účastníme se výstav, besed a výukových programů SVČ
- zapojujeme se do soutěží vyhlášených SVČ
- využíváme pomoc při zajišťování keramické hlíny a vypalování výrobků zhotovených dětmi v mateřské škole

Ústav sociální péče pro mládež:

- účastníme se výstav

Vlastivědné muzeum v Jeseníku:

- účastníme se výstav

Policie ČR:

- exkurze na Policii ČR, účastníme se besed
- ukázky práce policistů, psovodů na šk. zahradě MŠ
- policie zabezpečuje dohled při velkých akcích MŠ

MKZ:

- MŠ využívá nabídky MKZ v Jeseníku k přípravě a organizaci kulturních akcí pro děti (kino, divadlo, koncerty)
- využíváme možnost pronájmu Kaple na akce pro rodiče s dětmi

HZS:

- exkurze v hasičské zbrojnici – ukázka práce, beseda
- zabezpečení dohledu při velkých akcích MŠ

Záchranná zdravotní služba:

- exkurze na záchrance

Penzion pro důchodce:

- připravujeme pro důchodce vystoupení dětí u příležitosti Vánoc, Velikonoc, Dne matek

Lyžařská škola:

- MŠ zajišťuje realizaci lyžařského výcviku, s připravenými dokumenty pro SKI školu v Jeseníku i pro rodiče přihlášených dětí

Plavecká škola:

- zajišťujeme realizaci plaveckého výcviku pro zájemce

Městská knihovna:

- navštěvujeme s dětmi knihovnu - besedy pro děti k domluvenému tématu
- využíváme možnosti půjčování knih z městské knihovny k vypracovaným tematickým blokům (dle potřeby)

PPP Jeseník:

- mateřská škola připravuje s PPP Jeseník besedu pro rodiče předškolních dětí
- mateřská škola spolupracuje s PPP Jeseník a zpracovává na požádání dotazníky pro děti, které jsou objednané k vyšetření

Zřizovatel:

- při zajištění financování škol
- při plánování rozpočtových výhledů
- při odstraňování havarijních událostí
- při zajišťování prázdninového provozu ve městě
- při zápisu do mateřských škol
- při výběrových řízeních

Logopedie v MŠ:

- mateřská škola dětem zajišťuje logopedickou depistáž se školským logopedem, který po vyšetření zájemců sdělí rodičům výsledek a možnosti nápravy řeči

Solvita:

- zajišťujeme návštěvy solné jeskyně v Lázních Jeseník pro zájemce

4.7 Spoluúčast rodičů

Jedním z nejdůležitějších článků spolupráce jsou rodiče, a to jako partneři. Snažíme se o vstřícnou a odbornou komunikaci, navazování partnerských vztahů s cílem společného působení na vzdělávání dětí. Již několik let funguje v mateřské škole „**Pracovní skupina rodičů**“, která je mateřské škole velmi nápomocná. Schází se s pedagogickými pracovníci několikrát ročně. Na začátku roku při plánování celého školního roku, dále pak před každou připravovanou akcí pro děti. Aktivně se účastní organizování společných setkání s rodiči, připravuje program, zajišťuje organizaci sponzorství.

5. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Provoz mateřské školy je **od 6,30 do 16,30 hodin**.

Směnování učitelek je zajištěno tak, aby co nejvíce byly zajištěny prožitkové činnosti, nedocházelo k přílišným změnám v organizaci, činnosti dětí aby probíhaly v klidu, zejména v adaptačním období, kdy děti jsou velmi citlivé na jakoukoliv negativní situaci. Při ranním scházení a odpoledním rozcházení učitelky přicházejí a končí přímou práci postupně. Důraz klademe na to, aby při řízených, nebo náročnějších

situacích byly přítomny ve třídě vždy učitelky dvě. Velkou pomocí je spolupráce s uklízečkou nebo školnicí, je velkým přínosem.

Při spolupráci s rodiči působíme na ně tak, aby si dokázali najít chvílku času a kdykoliv po domluvě s učitelkou setrvali ve třídě a zapojili se s dětmi do her a činností.

Režim dne přizpůsobujeme přání rodičů, respektujeme dobu příchodu i odchodu, odchodu do zájmových aktivit s rodiči.

6,30 h ranní scházení, volné hry v centrech aktivit, pohybová aktivita, hygiena, ranní kruh

8,20 h přesnídávka – Včeličky

8,40 h přesnídávka – Sluníčka

9,00 h přesnídávka – Berušky – pořadí tříd se každoročně mění

Hry a řízené činnosti v centrech aktivit podle tematického plánu

Činnosti při pobytu venku

11,20 h oběd – Včeličky

11,50 h oběd – Sluníčka

12.20 h oběd – Berušky

Čištění zubů, hygiena, polední lenošení - poslech pohádek, relaxační hudby, klidné hry, činnosti pro nespavé děti v hracím koutku nebo ve třídě, individuální činnosti, logopedické chvílky.

14,20 h svačina – Včeličky

14,40 h svačina – Sluníčka

15,00 h svačina – Berušky

Do 16,30 h - odpolední činnosti - volné hry v centrech aktivit, činnosti venku na školní zahradě dle ročního období. „Logohříčky“ – práce s dětmi pod vedením logoped. asistenta – 1x týdně cca 20 min., na kterou se mateřské školy podařilo získat v roce 2016, po úspěšně vypracovaném projektu, dotaci 50 000,- Kč. Dvě ped. pracovnice získaly certifikáty logop. asistenta, vybavili jsme mateřské školy potřebnými pomůckami i potřebnou literaturou, zřídili jsme logopedické koutky – skříně, spolupracujeme se školním logopedem.

Podle názvu jsou všechny děti rozděleny do 3 tříd (Včeličky, Sluníčka, Berušky). V souladu s programem ZaS pracujeme s dětmi v CA s označeným maximálním počtem dětí a stanovenými pravidly. V průběhu dne děti rozdělujeme na 5 - 6 skupin. V případě potřeby spolupracujeme s uklízečkou a školnicí, vítáme i zapojení rodičů.

Předadaptační program:

Abychom pomohli rodičům i dítěti zvládnout psychicky náročné období, jakým je vstup do MŠ, nabízíme jim předadaptační a adaptační program: „**Klubíčko**“ - v úterý od 15,00 do 16,00 hodin. Pravidelně jednou týdně odpoledne mohou děti společně s rodiči před zápisem do MŠ navštěvovat naši školu v „KLUBÍČKU“. Jedná se o mateřský klub pro maminky s dětmi, na rodičovské dovolené. Byl založen se souhlasem zřizovatele a Hygieny v Šumperku v r. 1999.

6. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

6.1 Vzdělávací cíle (záměry) předškolního vzdělávání

Hlavním a prvořadým úkolem předškolního vzdělávání je doplnit rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni, vhodnou motivací, esteticky vyváženým prostředím a dostatkem mnohostranných podnětů, zajistit dítěti bohatství různorodých aktivit vedoucích k tvořivému uplatnění vlastních zkušeností, k prožitkům, hledání, experimentování a citlivému utváření individuální, zdravě sebevědomé a harmonicky vyvážené osobnosti po stránce citové, adaptační i rozumové. Mateřská škola musí smysluplně obohacovat denní program předškolního věku a zajistit, aby tento čas byl radostí, příjemnou zkušeností a zdrojem dobrých a spolehlivých základů do života v první etapě vstupu dětského jedince do celoživotního procesu vzdělávání. Dítě se musí cítit v prostředí mateřské školy bezpečně a jistě, nesmí být zatěžováno, či neurotizováno spěchem a chvatem. Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich nesmí být zvýhodňováno nebo naopak znevýhodňováno. Děti jsou vedeny k samostatnému rozhodování, je vyloučena jakákoli manipulace s nimi, zbytečné organizování a nezdravé soutěžení. Mateřská škola musí být pro dítě kamarádkým společenstvím.

Záměrem předškolního vzdělávání je dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých možností získalo přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a bylo vybaveno souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a připravit je tak na další, pokud možno aktivní vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

Obsah předškolního vzdělávání je koncipován tak, aby děti, které mateřskou školu opouštějí, byly osobnosti pokud možno jedinečné, vzhledem ke svému věku a individuálním možnostem co nejvíce samostatné, sebevědomé a sebejisté, s vlastním rozumem, schopné dívat se kolem sebe, uvažovat, tvořivě přemýšlet a jednat, jedinci na své úrovni přizpůsobiví, odvážní a také zodpovědní, ochotní nejen přijímat, ale také dávat, schopní se dále rozvíjet, učit se všemu, co budou v životě potřebovat a aktivně čelit problémům, které život přináší.

Mateřská škola do svého edukačního programu zařazuje prevenci vadné výslovnosti, základy motorických a grafomotorických dovedností, hru na zobcovou flétnu, základy anglického jazyka a práce na PC, do programu jsou také zařazeny výtvarné činnosti s keramickou hlínou, z pohybových aktivit plavecký a lyžařský kurz a zaměřuje se také na environmentální vzdělávání vzhledem k prostředí, ve které se mateřská škola nachází.

ŠVP byl vytvořen v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem (dále jen RVP PV) a Kurikulem Programu ZaS, podle kterého mateřská škola pracuje od 1. 9. 2007.

Cíle (záměry) předškolního vzdělávání:

1) Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení a poznávání

- rozvíjení tělesného i duševního zdraví dítěte
- systematické rozvíjení řeči dítěte jeho schopnosti vyjádřit své potřeby a touhy a porozumět se s ostatními vrstevníky i dospělými
- upevňování schopností a dovedností, které dítěti umožňují a usnadňují proces jeho dalšího rozvoje a učení
- podněcování zájmu aktivního poznávání věcí a jevů kolem nás
- rozvíjení schopnosti přemýšlet a rozhodovat se

- utváření povědomí o okolním světě, lidech, kulturách a odlišnostech mezi nimi, chápat je, tolerovat je a vyrovnat se s nimi

2) Osvojení si základních hodnot, na nichž je založena naše společnost

- Poskytování možností poznávat hodnoty, jako je nedotknutelnost lidských práv, soucítění a solidarita se slabými a ohroženými, péče o druhé a ohled na jiné
- Předávání kulturního dědictví v rozsahu dětských schopností a možností
- Rozvíjení schopností: komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích
- vést děti k sociální soudržnosti, připravovat je na život v multikulturní společnosti, k tomu, aby vnímaly různost kulturních komunit jako samozřejmost a měly porozumění pro jejich rozdílné hodnoty i pro vzájemné sblížení

4) Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

- rozvíjet poznávání sebe sama, vlastních zájmů, možností a potřeb
- vytvářet příležitosti k rozvoji sebevědomí a získání zdravé sebedůvěry
- vést dítě k zájmu podílet se na společném životě a činnostech ve škole i v rodině (učit je spolupracovat, spoluodpovídat, akceptovat a tolerovat druhé)
- vést dítě k poznání, že může svou životní situaci ovlivňovat, že může jednat svobodně, že však za to, jak se rozhodne a co udělá, odpovídá.

A to vše na úrovni předškolního dítěte, elementárních možnostech jeho chápání a vidění světa i přirozených životních souvislostech a okolnostech, v nichž vyrůstá, utvářením základů klíčových kompetencí.

- **Kompetence k učení**
- **Kompetence k řešení problémů**
- **Kompetence komunikativní**
- **Kompetence sociální a personální**
- **Kompetence činnostní a občanské**

7. CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH TŘÍD

V mateřské škole jsou tři heterogenní třídy: **Včeličky, Sluníčka, Berušky**

Do všech tříd jsou děti zařazovány náhodně, ale také dle přání rodičů – sourozenci, kamarádi apod.

Včeličky: třída se nachází v přízemí, její kapacita je 28 dětí, je laděna do červené barvy. V této třídě se děti ráno scházejí a odpoledne rozcházejí, takže se v ní vystřídá během dne nejvíce dětí.

Sluníčka: třída je v 1. patře s kapacitou 28 dětí. Třída je při vstupu laděná do modra, snažíme se, aby dětem barevné prostředí přinášelo dobrou náladu.

Berušky: třída je také umístěna v 1. patře. Je to nejmenší třída s kapacitou 24 dětí, ovšem místnost je nejsvětlejší, neboť okna jsou směřovaná na slunečnou stranu do zahrady, má oranžově zelenou barevnost stěn a nábytku.

V průběhu dne se děti setkávají, jsou na sebe zvyklé i mimo třídu. Během dne mají děti možnost mnohokrát potkávat i ostatní pracovníky mateřské školy, což přispívá k rychlejší adaptaci dětí na mateřskou školu.

8. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vzdělávací obsah je uspořádán do devíti integrovaných bloků (dále jen IB), které dětem nabízí různorodé činnosti, které budou natolik zajímavé a prožitkové, aby v nich zanechaly co nejdéle dobrý pocit bez ohledu na věk dítěte, bez ohledu na jeho schopnosti a dovednosti. Učitelky využívají IB k podrobnému zpracování nabídnutých činností, tvoření třídního vzdělávacího plánu (TVP PV), jednotlivé nabídky konkretizují. IB jsou rámcové, zpracovány tak, aby rozvíjely děti ve všech pěti vzdělávacích oblastech (biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní, environmentální). Při plánování i realizaci usilujeme o to, abychom se přizpůsobily skupině dětí ve své třídě i individuálně každému jednotlivci.

Pracujeme v týmu, na tzv. „Plánovacích poradách“ si rozdělujeme role v přípravě IB, zejména přípravu pomůcek, materiálu, zajištění spolupráce. Z každého IB vycházejí výsledky, které ihned prezentujeme rodičům, pořizujeme fotodokumentaci, využijeme ji k vytvoření portfolia dítěte. Výsledky dětských prací nám slouží jako výzdoba školy, ke tvorbě knih, do kroniky školy, při prezentaci mateřské školy.

Na tvorbě vzdělávací části ŠVP PV „Svět je velký barevný míč“ se podílely všechny pedagogické pracovnice, nejprve formou diskuzí, vyhledáváním podkladů a následným společným zpracováváním. Jak vyplývá z názvu, každý IB je označen barvou, která charakterizuje období, ve kterém se určitým tématem zabýváme. IB i podtémata svými charakteristikami prozrazují, co mohou všechno děti v průběhu střídajících se ročních období a s postupujícím časem prožít, co se mohou naučit, co dokázat a zvládnout. Časové rozvržení IB je přizpůsobeno potřebám a zájmu dětí. Jednotlivé IB jsou rozpracovány do tabulek – **příloha č. 1**

Kromě toho nabízíme dětem výuku hry na zobcové flétny, která podporuje jejich zdravotní stav a rozvoj jemné motoriky. Zájemci hrají denně 5-10 minut dle metodiky uvedené v **příloze č. 2**.

8.1 Integrované bloky s podtématy

1. Sluníčková školka

- Od maminky do světa
- Všechny malé kamarády dáme pěkně do parády
- Žijeme zdravě

2. Skřítek „Podzimníček“ v hnědém fráčku

- Foukej, foukej větříčku
- Papírový dráčku, vyletiš mi k mráčku?
- Bu, bu, bu

3. **Černé není jenom peklo**
 - Bílý den a černá noc
 - Na svatého Martina
 - Čertíku Bertíku, co to neseš v pytlíku
4. **Zlatá hvězda betlémská**
5. **Zima v pohádce, básničce a písničce**
6. **Bílé zimní radovánky**
 - Zimní sporty
 - Tancuj, tancuj, medvěde
 - Bez práce nejsou koláče
7. **Travička zelená, to je moje potěšení**
 - Jak se budí jaro
 - Hody, hody doprovody
8. **Na červenou stůj!**
 - Bezpečnost na silnici
 - Červená je barva lásky
9. **Modré nebe nad hlavou**
 - Modrá planeta
 - Barevný svět kolem nás

9. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI POTŘEBAMI

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola. Člení se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě **plánu pedagogické podpory (PLPP)**. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

9.1 Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Jsou přizpůsobovány tak, aby maximálně vyhovovaly dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování **PLPP** a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu **IVP**. PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení (ŠPZ).

9.2 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole

PLPP tvoří třídní učitelky, jsou odpovědny za jeho průběh tvorby, realizaci a vyhodnocování.

IVP tvoří třídní učitelky pod vedením speciálního pedagoga na základě doporučení ŠPZ, jsou odpovědny za jeho průběh tvorby, realizaci a vyhodnocování.

9.3 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

9.4 Vzdělávání dětí nadaných

Chování dítěte nám naznačuje, že je nadané, když.....

- má široký slovník, vyjadřuje se jasně a plynule
- chce znát, jak věci fungují
- snadno se začne nudit
- je velice zvědavé
- když dostane příležitost, má sklony k ovládnutí druhých
- má smysl pro humor
- má dobrou fyzickou koordinaci těla
- je impulzivní – dříve jedná, než myslí
- má rádo věci pro dospělé a chce být se staršími lidmi

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory (Příloha č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb.).

10. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání¹ dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné.

Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let:

- dostatečné množství podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti,
- ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem znepřístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek,
- prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí,
- šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení
- je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí,
- mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami,
- vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí,
- učitelky uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímají.

11. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Smyslem a cílem evaluace je průběžně vyhodnocovat proces vzdělávání a jeho výsledky, hledat silné a slabé stránky, do další práce zařazovat nové metody, způsoby, prostředky, které povedou ke zkvalitňování další práce, image školy.

11.1 Evaluace vnější:

- šetření kontrolních orgánů a ČŠI
- kontroly zřizovatele
- vyhodnocování spolupráce s rodiči
- vyhodnocení spolupráce s širší veřejností
- vyhodnocování rodiči

11.2 Evaluace vnitřní je prováděna

- vyhodnocování podmínek vzdělávacího procesu
- vyhodnocování každodenních činností – rozhovor v ranním kruhu
- vyhodnocování dětmi – po ukončení činnosti
- shromažďování výsledků práce a fotodokumentace dítěte - Portfolio dítěte
- kontrolní činnosti ředitelky
- vyhodnocování ŠVP PV a souladu s RVP PV
- vyhodnocování TVP PV – IB, kvality práce v programu ZaS
- vyhodnocování práce zaměstnanců školy
- klíma školy a jeho vyhodnocování (SWOT analýza, dotazníky)
- vyhodnocování spolupráce obou škol

11.3 Plán evaluace

Předmět evaluace	Prostředky evaluace	Termín	Odpovědnost	Výstup
Děti	pozorování	průběžně	tř. učitelky	Okamžité hodnocení pozorování, provedení nápravy vedoucí ke zkvalitnění vzdělávání
Výsledky vzdělávání	pozorování rozhovory	průběžně	tř. učitelky	Individuální písemné záznamy dětí (poznámky v záznamech o dětech) - info pro zák. zástupce - info odborným institucím
Diagnostika dětí	pozorování rozhovory písemné záznamy	2x ročně (leden, červen) průběžně	tř. učitelky	Záznamy o dětech do poznámek
Předškolní děti	test šk. zralosti	leden	tř. učitelky	Určování šk. zralosti
Zdravotní stav dětí	záznamy z lék. zpráv	září	urč. učitelka	Záznam alergiků s alergeny pro ŠJ

TVP PV evaluace IB	písemné záznamy	denní po skončení IB	tř. učitelky	Záznamy v Přehledu výchovné práce a TVP PV
ŠVP PV	dotazník pro uč. č. 1	konec šk. roku	řed. školy	Vyhodnocení dotazníků
Podmínky vzděl. práce	dotazník pro uč. č. 2	konec šk. roku	řed. školy	Vyhodnocení dotazníků
MŠ Věcné podmínky Životospráva Psychosociální podmínky Organizace Řízení MŠ Personální podmínky Spoluúčast rodičů Vzdělávací proces	Dotazník pro uč. – jeden za třídu č. 6 - a) b) c) d) e) f) g) h)	konec šk. roku	řed. Školy ved. uč.	Vyhodnocení dotazníků
Rodiče Práce, klíma školy	dotazník pro zák. zástupce č. 3	konec šk. roku	řed. Školy ved. uč.	Vyhodnocení dotazníků
Zaměstnanci kvalita průběhu vzdělávání	Hospitace Vzájemné hospitace	Průběžně dle plánu hospitací	řed. školy, ved. uč. učitelky	Zápis z hospitace
Kvalita práce ped. pracovníků	autoevaluační dotazník pro uč. č. 4	konec šk. roku	řed. Školy ved. uč.	Vyhodnocení dotazníků
Kvalita práce neped. pracovníků	autoevaluační dotazník pro správ. zaměst. č. 5	konec šk. roku	řed. Školy ved. uč.	Vyhodnocení dotazníků
DVPP	Průběžné záznamy	konec šk. roku	řed. školy	Přehled DVPP - tabulka
Spolupráce s ostat. MŠ	fotodokumenta ce	průběžně	řed. Školy ved. uč.	Webové stránky, kronika, fotogr.
Ekonom. podm.	rozbory, plány	2x ročně	řed. školy	Rozbory hospodaření

Mateřská škola Kopretina Jeseník, příspěvková organizace

Tyršova 307, 790 01 Jeseník IČO: 70914877 tel: 777 349 221

e-mail: reditelka@mskopretina.cz www.mskopretina.cz

ŠVP PV zpracován dne: 22. 8. 2017

Platný od: 1. 9. 2017

Projednán na pedagogické radě: 31. 8. 2017

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
Bc. Jana Matlochová, ředitelka školy